



The Structural Model of Predicting Marital Satisfaction based on the Attitude towards Divorce and the Justification of Extramarital Relationships in the Students of Islamic Azad University of Garmsar Branch

Mahmood Moazzen¹, Mojtaba Sedaghati Fard^{2*}

1- Master's Degree in Clinical Psychology, Department of Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Sociology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

Corresponding author: Mojtaba Sedaghati Fard, Assistant Professor, Department of Sociology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

Email: Sedaghati_fard@yahoo.com

Received: 7 March 2024

Accepted: 27 July 2024

Abstract

Introduction: Attitude towards divorce and justification of extramarital relations are among the factors affecting marital satisfaction. The present study aimed to formulate a structural model for predicting marital satisfaction based on the attitude towards divorce with the mediation of the justification of extramarital relationships in the students of the Islamic Azad University of Garmsar Branch.

Methods: The research method was descriptive correlation. The statistical population of the present study included all married students of the Islamic Azad University of Garmsar Branch in the academic year of the second semester of 2022-2023, and among them, 246 were selected by non-random and convenience sampling method. The research instruments included demographic questionnaire, "ENRICH Marital Satisfaction Scale", "Attitudes towards Divorce Scale", and "Justifications for Extramarital Relationships Questionnaire". The validity of the instruments was measured using content validity using a qualitative method and reliability using the internal consistency method by calculating Cronbach's alpha coefficient. The collected data were analyzed in SPSS .26 and Amos v.24.

Results: Marital satisfaction is predicted based on positive ($\beta=-0.300$, $P<0.001$) and negative ($\beta=0.549$, $P<0.001$) attitude towards divorce in students of Islamic Azad University of Garmsar Branch. Marital satisfaction is predicted based on the justification of extramarital relationships ($\beta=-0.523$, $P<0.001$) in the students of Islamic Azad University of Garmsar branch. Positive attitude towards divorce ($\beta=-0.200$, $P=0.001$) and negative attitude towards divorce ($\beta=0.191$, $P<0.001$) predict marital satisfaction through the mediation of extramarital relationship justification.

Conclusions: The marital satisfaction is predicted based on positive and negative attitudes towards divorce with the mediation of justification of extramarital relationships in the students of Islamic Azad University of Garmsar Branch. Therefore, it is suggested that family counselors and psychologists focus on couples' attitudes towards divorce in marital relationship in couple therapy.

Keywords: Marital Satisfaction, Extramarital Relations, Divorce.



الگوی ساختاری پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

محمود مؤذن^۱، مجتبی صدافتی فرد^{۲*}

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.
۲- استادیار، گروه جامعه شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

نویسنده مسئول: مجتبی صدافتی فرد، استادیار، گروه جامعه شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.
ایمیل: Sedaghati_fard@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۵/۱۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱/۶

چکیده

مقدمه: نگرش به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی از جمله عوامل مؤثر بر رضایت زناشویی هستند. هدف پژوهش حاضر تدوین الگوی ساختاری پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس نگرش به طلاق با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار بود.

روش کار: روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار در سال تحصیلی نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که از میان آن ها، ۳۴۶ تن به روش غیرتصادفی و در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه جمعیت شناختی، "مقیاس رضایت زناشویی انریچ" (ENRICH Marital Satisfaction Scale)، "مقیاس نگرش به طلاق" (Attitudes toward Divorce Scale)، "پرسشنامه توجیه روابط فرا زناشویی" (Justifications for Extramarital Relationships Questionnaire) بود. روایی ابزارها با استفاده از روایی محتوا به روش کیفی و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ اندازه گیری شد. تحلیل داده های جمع اوری شده در نرم افزارهای اس پی اس نسخه ۲۶ و آموس نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته ها: رضایت زناشویی بر اساس نگرش مثبت ($P < 0.001, \beta = -0.300$) و منفی ($P < 0.001, \beta = 0.549$) به طلاق در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. رضایت زناشویی بر اساس توجیه روابط فرا زناشویی ($P < 0.001, \beta = -0.523$) در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. نگرش مثبت به طلاق ($P = 0.001, \beta = -0.200$) و نگرش منفی به طلاق ($P < 0.001, \beta = 0.191$) با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی، رضایت زناشویی را پیش بینی می کنند.

نتیجه گیری: رضایت زناشویی بر اساس نگرش مثبت و منفی به طلاق با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. لذا پیشنهاد می شود، مشاوران و روانشناسان خانواده بر نگرش های زوجین به طلاق در رابطه زناشویی در زوج درمانی متمرکز شوند.

کلیدواژه ها: رضایت زناشویی، روابط فرا زناشویی، طلاق.

در ازدواج (marriage) زن و مرد با نیروی نهفته ناشی از غرایز و آیین و عشق به هم جذب و آزادانه و کامل تسلیم یکدیگر می شوند، تا واحد پویایی بانام خانواده (family) را ایجاد کنند. خانواده، مهم ترین نهاد جامعه و شکل دهنده استعدادها و شخصیت آدمی است. در خانواده عواملی از قبیل مطلوبیت، رضایت، خشنودی، کیفیت و کارکرد بهینه خانواده، عوامل بسیار مؤثری هستند که موجب شکوفایی، رشد و پیشرفت اعضای خانواده می گردند (۱). ازدواج توأم با رضایت زناشویی (marital satisfaction)، سنگ زیربنای عملکرد اثربخش خانواده است (۲). با وجود چالش‌های موجود و سنجش رضایت زناشویی، اصطلاح رضایت زناشویی با اصطلاحاتی نظیر سازگاری، شادمانی و به عنوان شاخصی برای بررسی کیفیت زندگی زناشویی به طور جایگزین به کار رفته است. رضایت زناشویی به عنوان ارزیابی هیجانی-شناختی و ذهنی فرد از رابطه زناشویی اش، مورد ملاحظه قرار می گیرد (۲). رضایت زناشویی را می توان انطباق بین انتظارات فرد از زندگی زناشویی با تجربیات او در زندگی و یا به عبارتی دیگر، انطباق بین وضعیت موجود و وضعیت مورد انتظار تعریف کرد (۱). رضایت زناشویی بر بسیاری از ابعاد زندگی فردی و اجتماعی تأثیر می‌گذارد. ازدواج یکی از مهم‌ترین عوامل محافظت‌کننده بهزیستی ذهنی افراد است. برای بسیاری از افراد، روابط آن‌ها با همسر یا شریک زندگی، از جمله مهم‌ترین روابط میان فردی در طول زندگی‌شان است. بنابراین، کیفیت این روابط احتمالاً عامل مهمی در سلامت روانی (mental health) افراد است. به چندین دلیل کیفیت این روابط و سلامت روانی افراد با یکدیگر مرتبط هستند. مشکلات در روابط میان فردی به‌ویژه مشکلات با شدت زیاد و یا مزمن، تنش‌زا هستند (۳). بنابراین، شناسایی عوامل مرتبط و تأثیرگذار بر رضایت زناشویی از ضرورت و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

زندگی خانوادگی با خطراتی گره خورده است که استمرار حیات خانوادگی و سلامت خانواده را مختل می‌کنند. یکی از این خطرهای بی‌وفایی در زناشویی است که مشکلات زیادی را در پی دارد. روابط فرازناشویی از دید درمانگران بیشتر بر مفهوم بی‌وفایی یا خیانت (infidelity) تأکید دارد. بی‌وفایی تمام رفتارها و عملکردهای یک فرد متأهل، با جنس مخالف خارج از چارچوب خانواده است. به نحوی که منجر به ارتباط دوستانه، صمیمانه، عاطفی و عاشقانه شود،

به صورتی که این ارتباط هیجان‌های خاصی را برای همسر اقدام‌کننده داشته باشد (۴). روابط فرازناشویی نوعی رابطه جنسی-عاطفی یا جنسی و یا عاطفی با فردی غیر از همسر، که از او پنهان می‌شود، بیان شده است (۵). حدود یک سوم از مردان و یک چهارم از زنان احتمال دارد که حداقل یک بار در طول زندگی مشترک درگیر روابط خیانت زناشویی شوند (۶). توجیه روابط فرازناشویی (justifications for extramarital relationships) را می‌توان ارزیابی مطلوب فرد از خیانت زناشویی عنوان کرد. بدین ترتیب افرادی که نگرش مثبتی به خیانت زناشویی دارند، این موضوع را مطلوب تلقی می‌کنند و بیشتر به خیانت زناشویی تمایل دارند؛ در نتیجه، بیشتر احتمال دارد درگیر روابط فرازناشویی شوند (۷).

نگرش‌های افراد می‌تواند در ارتباط زناشویی مؤثر باشد. نگرش به طلاق (attitudes towards divorce) همچون آینه‌ای است که اوضاع فرهنگی و اجتماعی جامعه را بازتاب می‌دهد. این موضوع می‌تواند در کاهش کیفیت زندگی زناشویی و احتمال بروز طلاق در زندگی همسران نقش مؤثری داشته باشد (۸). به نظر می‌رسد افزایش میزان طلاق در جامعه ایران، با کاهش قبح اجتماعی آن در دستگاه ذهنی و فکری افراد همراه بوده باشد؛ زیرا رفتار افراد در زندگی فردی و نظام اجتماعی، بر نگرش‌های آن‌ها مبتنی است. بر مبنای تغییر در نگرش افراد می‌توان رفتار آن‌ها را پیش‌بینی کرد. نگرش مثبت به طلاق می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در کاهش کیفیت زندگی زناشویی و وقوع طلاق داشته باشد. برعکس، نگرش منفی به طلاق به ایجاد هنجارهای اجتماعی پشتیبان خانواده کمک می‌کند (۹). امروزه طلاق حقیقتی است که تقریباً در همه کشورهای جهان وجود دارد. این پدیده دارای ابعاد متفاوتی است؛ ابتدا یک پدیده روانی بوده و بر تعادل روانی نه تنها دو انسان، بلکه فرزندان، بستگان، دوستان و نزدیکان آن‌ها اثر می‌گذارد. دوم، پدیده‌ای اقتصادی است، چراکه به گسست خانواده به عنوان یک واحد اجتماعی می‌انجامد و سوم، یک پدیده اجتماعی است؛ به این معنا که علل و زمینه‌های اجتماعی موجود و ساختار جامعه می‌تواند سبک از هم گسستگی خانواده شود (۱۰)؛ بنابراین بی‌ثباتی ازدواج و در نتیجه طلاق مسئله‌ای فردی نیست که عواقب و عوارض آن فقط متوجه افراد درگیر در آن شود؛ بلکه معضلی اجتماعی است که کل جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد (۱۱).

در این راستا، حسنی و همکاران (۸) نتیجه گرفتند نگرش مثبت به طلاق می‌تواند در کاهش کیفیت زندگی زناشویی و احتمال بروز طلاق در زندگی همسران نقش مؤثری داشته باشد و به همین ترتیب رضایت زناشویی در ایجاد نگرش منفی به طلاق مؤثر است. موسوی و رضازاده (۱۲) در پژوهشی نتیجه گرفتند نوع نگرش همسران، به عنوان متغیر پیش‌بینی‌کننده، رضایت یا عدم رضایت زناشویی، نقش مهمی در فرایند زندگی مشترک و طلاق ایفا می‌کند. نتایج پژوهش فردوسی (۱۳) نشان داد که بین نگرش به روابط فرا زناشویی و رضایت زناشویی در زنان متأهل رابطه وجود دارد. در پژوهش Luo & Yu (۱۴) نگرش‌های آزادتر به رابطه جنسی خارج از ازدواج، نارضایتی جنسی بیشتر، و رضایت زناشویی پایین‌تر، همگی با روابط فرا زناشویی و طلاق مرتبط بودند.

به نظر می‌رسد نگرشی که افراد نسبت به فروپاشی بنیان خانواده و ازدواج و طلاق دارند، توجیهات رفتاری آن‌ها را تحت تأثیر قرار دهد و به نوعی موجب از بین رفتن قبح برخی از مسائل نظیر روابط فرا زناشویی شود. بنابر آنچه مرور شد بررسی عواملی نظیر نگرش‌ها و توجیهات افراد در رضایت زناشویی آن‌ها بر اهمیت و ضرورت انجام پژوهش حاضر می‌افزاید. با این حال کمتر پژوهشی نقش توجیه روابط فرا زناشویی در پیش‌بینی رضایت زناشویی را مورد بررسی قرار داده است. از این رو، هدف پژوهش حاضر تدوین الگوی ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس نگرش به طلاق با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار بود.

روش کار

روش پژوهش توصیفی-همبستگی و جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار در سال تحصیلی نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند. با توجه به اینکه حداقل تعداد نمونه برای پژوهش‌های رگرسیون ۲۰۰ تن پیشنهاد شده است (۱۵) و با در نظر گرفتن احتمال ریزش ۲۴۶ تن به روش نمونه‌گیری غیرتصادفی و در دسترس انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش رضایت آگاهانه شرکت در پژوهش، سابقه زندگی مشترک حداقل ۲ سال، ازدواج اول و عدم سابقه طلاق، عدم وجود مشکلات حاد روانی و ملاک‌های خروج شامل عدم تمایل به همکاری و نقض در پاسخ‌گویی به پرسشنامه‌ها

بود.

ابزارهای مورد استفاده در پژوهش حاضر به شرح زیر بودند: پرسشنامه جمعیت شناختی شامل جنسیت، سن، طول مدت ازدواج، تحصیلات و رشته تحصیلی بود.

«مقیاس رضایت زناشویی انریچ» (ENRICH Marital Satisfaction Scale) توسط Fowers & Olson (۱۶) در آمریکا در سال ۱۹۹۳ ساخته شده و شامل ۴۷ عبارت است که ۱۲ زیرمقیاس شامل تحریف آرمانی (idealistic distortion) با عبارت‌های ۳، ۱۷، رضایت زناشویی (marital satisfaction) با عبارت‌های ۱، ۲، ۶، ۱۴، ۲۷، ۳۴، مسائل شخصیتی (personality issues) با عبارت‌های ۴، ۲۲، ۴۰، ارتباط (communication) با عبارت‌های ۱۳، ۲۳، ۳۲، ۴۱، حل تعارض (conflict resolution) با عبارت‌های ۷، ۲۴، ۳۳، ۴۲، مدیریت مالی (financial management) با عبارت‌های ۸، ۱۵، ۱۶، ۲۵ فعالیت‌های اوقات فراغت (leisure activities) با عبارت‌های ۹، ۲۶، ۳۱، ۳۵، ۴۳، روابط جنسی (sexual relationship) با عبارت‌های ۱۰، ۳۶، ۴۴، والدگری و فرزندان (children and parenting) با عبارت‌های ۱۱، ۱۹، ۲۸، ۲۷، ۴۵، بستگان و دوستان (family and friends) با عبارت‌های ۲۰، ۲۹، ۳۸، ۴۶، نقش‌های مساوات‌گرایانه (egalitarian roles) با عبارت‌های ۵، ۱۲، ۱۸ و جهت‌گیری مذهبی (religious Orientation) با عبارت‌های ۲۱، ۳۰، ۳۹، ۴۷ را در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف=۱، مخالف=۲، نه موافق و نه مخالف=۳، موافق=۴ تا کاملاً موافق=۵ مورد ارزیابی قرار می‌دهد. عبارت‌های شماره ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶ و ۴۷ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. حداقل نمره در این ابزار ۴۷ و حداکثر نمره ۲۳۵ است. نمره ۴۷ تا ۹۴ به معنای رضایت زناشویی پایین، نمره ۹۵ تا ۱۴۱ به معنای رضایت زناشویی متوسط و نمره ۱۴۲ تا ۲۳۵ به معنای رضایت زناشویی بالا است.

در پژوهش Nunes و همکاران (۱۷) روایی سازه به روش روایی همگرا «مقیاس رضایت زناشویی انریچ» بر روی نمونه‌ای شامل ۲۰۵ تن از مردم عادی پرتغال با «سپاه اتحاد والدینی» (Parenting Alliance Inventory) برابر با ۰/۵۵ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه‌های فوق ۰/۸۷ گزارش شد. در پژوهش Kareem و همکاران (۱۸) روایی سازه به روش

واحد سنج و واحد ساری بررسی و نتایج ۲ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، برای نگرش مثبت ۰/۸۱ و نگرش منفی ۰/۷۸ گزارش شد. در پژوهش باقری و اشراقی (۲۴) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «مقیاس نگرش به طلاق» روی ۱۸۰ تن از زنان مطلقه و متأهل تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) شهر تهران بررسی و نتایج ۲ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، برای نگرش مثبت ۰/۸۸ و نگرش منفی ۰/۸۹ گزارش شد.

«پرسشنامه توجیه روابط فرا زناشویی» (Justifications for Extramarital Relationships Questionnaire) توسط Wright & Wright (۲۵) در آمریکا در سال ۱۹۹۲ ساخته شده و شامل ۱۷ عبارت است که ۴ مؤلفه صمیمیت عاطفی (intimacy sexual) با عبارت های ۱، ۲، ۴، ۶، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۴، عشق (love) با عبارت های ۳، ۱۱، ۱۵، بعد جنسی (sexual dimension) با عبارت های ۵، ۷، ۸، ۱۰ و انگیزه بیرونی (extrinsic motivation) با عبارت های ۱۶، ۱۷ را در یک طیف ۴ درجه ای لیکرت از اصلاً قابل توجیه نیست = ۱، قابل توجیه نیست = ۲، تا حدی قابل توجیه است = ۳ و کاملاً قابل توجیه است = ۴ مورد ارزیابی قرار می دهد. حداقل نمره در این ابزار ۱۷ و حداکثر نمره ۶۸ است. نمره ۱۷ تا ۳۴ به معنای توجیه پایین، نمره ۳۵ تا ۵۱ به معنای توجیه متوسط و نمره ۵۲ تا ۶۸ به معنای توجیه بالای روابط فرا زناشویی است (۲۵).

در پژوهش Glass & Wright (۲۵) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «پرسشنامه توجیه روابط فرا زناشویی» روی ۹۴۸ تن از مسافران فرودگاه واشنگتن بررسی و نتایج ۴ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۷۷ گزارش شد. در پژوهش Seedall و همکاران (۲۶) روایی سازه به روش روایی همگرا «پرسشنامه توجیه روابط فرا زناشویی» روی ۳۳۷ تن دانشجوی آمریکایی با «شاخص افشاگری» (Disclosure Index) در دامنه ای از ۰/۱۱ تا ۰/۴۰ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۹۵ گزارش شد.

در پژوهش شریفی و همکاران (۲۷) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «پرسشنامه توجیه روابط فرا زناشویی»

تحلیل عاملی تأییدی «مقیاس رضایت زناشویی انریچ» روی ۶۵۸ زن متأهل پاکستانی بررسی و نتایج ۱۲ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۸۴ گزارش شد.

در پژوهش عرب علیدوستی و همکاران (۱۹) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «مقیاس رضایت زناشویی انریچ» روی ۳۰۰ تن از مردم عادی شهر رفسنجان بررسی و نتایج ۱۲ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۷۴ گزارش شد. در پژوهش احدی و همکاران (۲۰) روایی سازه به روش روایی همگرا «مقیاس رضایت زناشویی انریچ» روی ۵۰۰ تن از ساکنان شهر تهران با «مقیاس تجدیدنظر شده دلبستگی بزرگسالان» (Revised Adult Attachment Scale) در دامنه ای از ۰/۱۱ تا ۰/۲۴ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۹۲ گزارش شد.

«مقیاس نگرش به طلاق» (Attitudes toward Divorce Scale) توسط Kinnaird & Gerrard (۲۱) در آمریکا در سال ۱۹۸۶ ساخته شده و شامل ۱۲ عبارت است که ۲ مؤلفه نگرش مثبت با ۶ عبارت اول و نگرش منفی با ۶ عبارت دوم را در یک طیف لیکرت ۵ درجه ای از کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵ مورد ارزیابی قرار می دهد. حداقل نمره در هر یک از زیر مقیاس های این ابزار ۶ و حداکثر نمره ۳۰ است. در هر یک از زیر مقیاس های این ابزار نمره ۵ تا ۱۰ به معنای نگرش متوسط و نمره ۲۱ تا ۳۰ به معنای نگرش بالا است (۲۱). روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «مقیاس نگرش به طلاق» روی ۹۰ تن از زنان در کانزاس آمریکا بررسی و نتایج ۲ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، در دامنه ای از ۰/۷۷ تا ۰/۸۸ گزارش شد.

در پژوهش Diaz و همکاران (۲۲) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «مقیاس نگرش به طلاق» روی ۲۱۰ تن دانشجوی در فلوریدای آمریکا بررسی و نتایج ۲ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۷۷ گزارش شد.

در پژوهش عابدینی و همکاران (۲۳) روایی سازه به روش تحلیل عاملی تأییدی «مقیاس نگرش به طلاق» روی ۷۴۰ تن از دانشجویان کرد و فارس در دانشگاه آزاد اسلامی

با استفاده از ضریب تحمل (tolerance coefficient) و تورم واریانس (variance inflation) بررسی شد. برای آزمون برآزش الگوی معادلات ساختاری از شاخص های نیکویی برآزش مجذور کای (chi square) با مقدار احتمال بزرگ تر از ۰/۰۵؛ مجذور کای هنجار شده (Normed Chi Square) با نقطه برش کوچک تر از ۳؛ ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (Root Mean Square Error of Approximation) با نقطه برش کوچک تر از ۰/۰۸؛ شاخص نکویی تطبیقی (Comparative Fit Index (CFI))، شاخص برازندگی نرم شده (Normed Fit Index (NFI))، شاخص توکرلوییس (Tucker-Lewis Index (TLI)) و شاخص نکویی نسبی (Relative Fit Index (RFI)) با نقطه برش بزرگ تر از ۰/۹۰ استفاده شد. داده ها با نرم افزارهای اس پی اس نسخه ۲۶ و آموس نسخه ۲۴ و روش برآورد بیشینه احتمال (maximum likelihood) تحلیل شد.

یافته ها

در پژوهش حاضر ۱۲۶ تن (۵۱/۲۲ درصد) مرد و ۱۲۰ تن (۴۸/۷۸ درصد) زن بودند. سن ۸۷ تن (۳۵/۳۷ درصد) از شرکت کننده ها کمتر از ۲۵ سال، ۶۶ تن (۲۶/۸۳ درصد) بین ۲۵ تا ۳۵ سال، ۶۲ تن (۲۵/۲۰ درصد) بین ۳۵ تا ۴۵ سال و ۳۱ تن (۱۲/۶۰ درصد) بالاتر از ۴۵ سال بود. طول مدت ازدواج ۷۹ تن (۳۲/۱۱ درصد) ۲ تا ۵ سال، ۸۸ تن (۳۵/۷۷ درصد) ۶ تا ۱۰ سال و ۷۹ تن (۳۲/۱۱ درصد) بالاتر از ۱۰ سال بود. ۱۰۸ تن (۴۳/۹۰ درصد) در مقطع کارشناسی، ۸۳ تن (۳۳/۷۴ درصد) در مقطع کارشناسی ارشد و ۵۵ تن (۲۲/۳۶ درصد) در مقطع دکتری مشغول به تحصیل بودند. در پژوهش حاضر ۱۴۶ تن (۵۹/۳۵ درصد) در رشته علوم انسانی و ۱۰۰ تن (۴۰/۶۵ درصد) در رشته علوم پایه مشغول به تحصیل بودند.

جدول ۱ ماتریس همبستگی متغیرهای نگرش مثبت و منفی به طلاق، توجیه روابط فرا زناشویی و رضایت زناشویی را نشان می دهد.

روی نمونه ای شامل ۲۵۰ تن از زنان متأهل اصفهانی بررسی و نتایج ۴ عامل را تأیید کرد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۹۴ گزارش شد. در پژوهش زارع و تکلوی روایی سازه به روش روایی همگرا «پرسشنامه توجیه روابط فرا زناشویی» با «سیاهه سبک هویت» (Identity Style Inventory) روی ۱۴۰ تن متأهل در اردبیل در دامنه ای از ۰/۲۹ تا ۰/۸۴ و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه های فوق، ۰/۷۱ گزارش شد.

برای دسترسی به نمونه های پژوهش، به مکان های عمومی دانشگاه مانند غذاخوری، کتابخانه و محوطه آزاد مراجعه شد و و فراخوان شرکت در پژوهش اعلام گردید. افراد داوطلب جهت شرکت در پژوهش با پژوهشگر اول مقاله حاضر تماس گرفتند. سپس پژوهشگر اهداف پژوهش را به طور کامل توضیح داد و شرکت کنندگان با اعلام رضایت خود برای ورود به پژوهش، مشخصات خود را جهت بررسی معیارهای ورود و خروج از پژوهش از جمله وضعیت تأهل برای پژوهشگر ارسال کردند. بعد از بررسی مشخصات جمعیت شناختی و معیارهای ورود و خروج، شرکت کنندگان به صورت فردی در حضور پژوهشگر در اتاق مشاوره دانشگاه به پرسشنامه ها به صورت کاغذ-مدادی پاسخ دادند. تکمیل پرسشنامه ها ۲۰ تا ۳۰ دقیقه زمان برد.

در این پژوهش اصول اخلاقی پژوهش از جمله رازداری، محرمانه ماندن و حریم خصوصی افراد رعایت خواهد شد و به شرکت کننده ها اطمینان داده شد که شرکت در پژوهش هیچ گونه آسیب احتمالی برای شرکت کنندگان نداشته است.

برای تحلیل داده ها از روش های آمار توصیفی از جمله میانگین و انحراف معیار و روش تحلیل مسیر به شرط برقراری پیش فرض های معادلات ساختاری استفاده شد. پیش فرض های نرمال بودن و نرمال بودن توزیع چند متغیری با استفاده از چولگی (skewness)، کشیدگی (kurtosis) و فاصله مهلبوبایس (mahalanobis distance) و عدم وجود رابطه همخطی (alignment) در بین متغیرهای پیش بین

جدول ۱: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴
۱. نگرش مثبت به طلاق	-			
۲. نگرش منفی به طلاق	-.۵۳۳***	-		
۳. توجیه روابط فرا زناشویی	۰/۶۴۴**	-.۷۸۸**	-	
۴. رضایت زناشویی	-.۴۸۹**	۰/۵۴۴**	-.۶۵۶**	-
میانگین	۱۷/۶۷	۱۶/۵۹	۲۵/۵۹	۵۷/۵۹
انحراف معیار	۱/۳۴	۱/۲۹	۳/۷۸	۶/۶۹

نتایج جدول ۱ حاکی از همبستگی مثبت و معنادار نگرش مثبت به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی و همبستگی منفی و معنادار نگرش منفی به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی بود. نتایج حاکی از همبستگی منفی و معنادار نگرش مثبت و رضایت زناشویی و همبستگی مثبت و معنادار نگرش منفی به طلاق و رضایت زناشویی بود. در پژوهش حاضر برای بررسی همبستگی مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش از روش تحلیل مسیر استفاده شد. در ادامه در جدول ۲ برازش الگوی ساختاری با استفاده از شاخص‌های برازندگی مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج جدول ۱ حاکی از همبستگی مثبت و معنادار نگرش مثبت به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی و همبستگی منفی و معنادار نگرش منفی به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی بود. نتایج حاکی از همبستگی منفی و معنادار نگرش مثبت و رضایت زناشویی و همبستگی مثبت و معنادار نگرش منفی به طلاق و رضایت زناشویی بود. در

جدول ۲: شاخص‌های برازش الگوی ساختاری

شاخص‌های برازندگی	الگوی ساختاری
مجذور کای	۱۰۹/۹۴
مجذور کای هنجار شده	۱/۸۹
شاخص نکویی برازش	۰/۹۲۹
شاخص تعدیل شده برازندگی	۰/۸۸۸
شاخص نکویی تطبیقی	۰/۹۶۵
ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب	۰/۰۶۶

جدول ۲ نشان می‌دهد الگوی ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس نگرش به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی برآیند رضایت زناشویی در دانشجویان حاصل شده با داده‌های گردآوری شده برازش داشت.

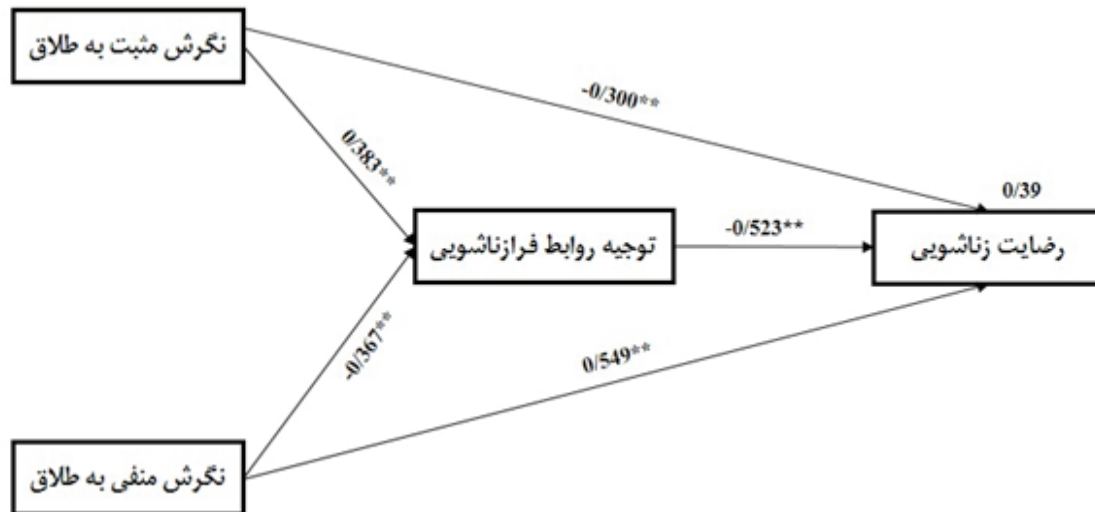
جدول ۲ نشان می‌دهد الگوی ساختاری پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس نگرش به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی برآیند رضایت زناشویی در دانشجویان حاصل شده با داده‌های گردآوری شده برازش داشت.

جدول ۳: ضرایب مسیر مستقیم و غیرمستقیم

مسیر	متغیر پیش‌بین - متغیر میانجی / ملاک	ضریب رگرسیون غیراستاندارد	خطای معیار	ضریب رگرسیون استاندارد	مقدار احتمال
مستقیم	نگرش مثبت به طلاق - رضایت زناشویی	-.۱۶۹	۰/۰۷۷	-.۳۰۰	۰/۰۰۱
	نگرش منفی به طلاق - رضایت زناشویی	۰/۳۴۸	۰/۰۵۸	۰/۵۴۹	۰/۰۰۱
	نگرش مثبت به طلاق - توجیه روابط فرا زناشویی	۰/۲۰۷	۰/۰۸۰	۰/۳۸۳	۰/۰۰۱
	نگرش منفی به طلاق - توجیه روابط فرا زناشویی	-.۱۲۸	۰/۰۶۷	-.۳۶۷	۰/۰۰۱
غیرمستقیم	توجیه روابط فرا زناشویی - رضایت زناشویی	-.۱۲۴	۰/۰۵۵	-.۵۲۳	۰/۰۰۱
	نگرش مثبت به طلاق - توجیه روابط فرا زناشویی - رضایت زناشویی	-.۰۸۹	۰/۰۴۵	-.۲۰۰	۰/۰۰۱
	نگرش منفی به طلاق - توجیه روابط فرا زناشویی - رضایت زناشویی	-.۰۷۸	۰/۰۴۵	-.۱۹۱/۰	۰/۰۰۱

می شود. نگرش مثبت به طلاق ($\beta = -0.200$, $P = 0.001$) و نگرش منفی به طلاق ($\beta = 0.191$, $P < 0.001$) با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی، رضایت زناشویی را پیش بینی می کنند. شکل ۱ الگوی ساختاری اصلاح شده پژوهش براساس داده های استاندارد را نشان می دهد.

جدول ۳ نشان می دهد رضایت زناشویی براساس نگرش مثبت به طلاق ($\beta = -0.300$, $P < 0.001$) و منفی به طلاق ($\beta = 0.549$, $P < 0.001$) در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. رضایت زناشویی براساس توجیه روابط فرا زناشویی ($\beta = -0.523$, $P < 0.001$) در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی



شکل ۱: الگوی ساختاری

شکل ۱ نشان می دهد مجذور همبستگی های چندگانه برای متغیر رضایت زناشویی ۰/۳۹ به دست آمده، به این معنا که ۰/۳۹ از تغییرات رضایت زناشویی به وسیله نگرش مثبت و منفی به طلاق و توجیه روابط فرا زناشویی تبیین می شوند.

بحث

هدف پژوهش حاضر تدوین الگوی ساختاری پیش بینی رضایت زناشویی براساس نگرش به طلاق با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد رضایت زناشویی براساس نگرش مثبت و منفی به طلاق در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. این نتایج با یافته های حاصل از پژوهش های حسنی و همکاران (۸) و موسوی و رضازاده (۱۲) همسو بود. در همین راستا، حسنی و همکاران (۸) نتیجه گرفتند بین نگرش مثبت و منفی به طلاق و رضایت زناشویی رابطه ای دوسویه وجود دارد

و نگرش مثبت به طلاق می تواند موجب کاهش رضایت زناشویی شود و به همین ترتیب رضایت زناشویی پایین موجب شکل گیری نگرشی مثبت به جدایی و طلاق می شود. در تبیین یافته حاضر می توان گفت رضایت زناشویی تجربه ای شخصی در ازدواج است و به انتظارات و نگرش ها و باورهای افراد نیز وابسته است (۲۸). نگرش منفی به طلاق نزد مردم یک جامعه در ایجاد هنجارهای محافظ خانواده و موانع ذهنی و اجتماعی برای بروز طلاق نقش مهمی دارند (۲۹). شناخت واژه های افراد منجر به شکل گیری بعد عاطفی نگرش آن ها می شود که شامل ارزشیابی مثبت یا منفی است و در نهایت به کنش و رفتار فرد می انجامد؛ به عنوان مثال شناخت ها و نگرش های افراد از پیامدهای طلاق سبب ارزشیابی منفی یا مثبت آن ها نسبت به آن می شود و به تصمیم گیری آن ها برای طلاق و نحوه برخورد و رفتارشان در زندگی زناشویی شکل می دهد که در نهایت موجب افزایش یا کاهش رضایت زناشویی می شوند (۳۰).

نتایج پژوهش حاضر نشان داد رضایت زناشویی براساس

مهم شکل گیری نگرش و تمایل افراد به طلاق است. پیامدهای طلاق از نظر برخی بسیار ناگوار و از نظر برخی دیگر چندان هم ناگوار نیست (۳۶). این تصور گرایش هر فرد را به طلاق، متفاوت از دیگری تعیین می کند. بدین ترتیب، پیامدهای طلاق، نگرش افراد به طلاق را تحت تأثیر قرار می دهد و تمایل افراد به طلاق مرتبط با ارزیابی آن‌ها از پیامدهای طلاق است. به طور کلی هرچه تصور منفی از پیامدهای طلاق وجود داشته باشد، نگرش و گرایش به طلاق و روابط فرا زناشویی کمتر خواهد بود. در مقابل، تصور مثبت از پیامدهای طلاق، تمایل به طلاق را افزایش می دهد (۳۶). به طور کلی، توجیه روابط فرا زناشویی براساس نگرش مثبتی که فرد به طلاق دارد منجر به رخداد این روابط می شود و از رضایت زناشویی افراد می کاهد.

نتیجه گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که رضایت زناشویی براساس نگرش مثبت و منفی به طلاق با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. لذا پیشنهاد می شود، مشاوران و روانشناسان خانواده بر نگرش های زوجین به طلاق در رابطه زناشویی در زوج درمانی متمرکز شوند. این پژوهش نیز همچون سایر پژوهش ها با محدودیت هایی چون استفاده از نمونه گیری در دسترس روبرو بود. لذا در تعمیم نتایج احتیاط باید صورت گیرد.

سپاسگزاری

این مطالعه بخشی از نتایج پایان نامه کارشناسی ارشد محمود مؤذن، رشته روانشناسی بالینی، با راهنمایی آقای دکتر مجتبی صدقاتی فرد در دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار است که با کد IR.IAU.SEMNAN.1402.061 در سامانه ملی اخلاق در پژوهش های زیست پزشکی در تاریخ ۱۴۰۲/۸/۹ ثبت شده است. بدین وسیله از همه دانشجویانی که در این پژوهش شرکت کردند، همچنین مسئولین دانشگاه آزاد اسلامی که با همکاری خود امکان این پژوهش را فراهم آوردند تشکر و قدردانی می شود.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله حاضر هیچ گونه تضاد منفعی را گزارش نکردند.

توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. این نتایج با نتایج حاصل از پژوهش های فردوسی (۱۳) و Luo & Yu (۱۴) همسو بود. در همین راستا، Luo & Yu (۱۴) نشان دادند توجیه رابطه جنسی خارج از ازدواج با رضایت زناشویی پایین و روابط فرا زناشویی مرتبط بود. در تبیین یافته حاضر می توان گفت روابط فرا زناشویی، بی وفایی و خیانت پدیده‌ای است که بیشتر به دلیل حذف شدن و ارضاشدن نیازهای عاطفی فرد از راه ارتباطات خارج از حیطه زناشویی اتفاق می افتد (۳۱). این نوع روابط به آسیب هایی منجر می شود که مشکلات متعددی به همراه دارد و موجب تحمیل هزینه های بسیاری بر فرد و جامعه می شود. چنانچه ازدواج و زندگی خانوادگی شرایط نامساعدی برای ارضای نیازها و برآورده شدن انتظارات ایجاد کند، نه تنها بهداشت روانی را تحقق نمی یابد بلکه اثرات منفی و گاهی جبران ناپذیری از خود بر جا می گذارد (۳۲). رابطه پنهانی همسر برای زوج خیانت دیده همچنان منفی زیادی را در بر دارد؛ به طوری که افزایش عاطفه منفی، روابط پایدار ایمن بین همسران را کاهش می دهد و به خصومت منجر می شود. با تغییر باورها نسبت به همسر، نگرش منفی و در پی آن، احساس منفی به همسر گسترش می یابد؛ به صورتی که تجارب منفی ناشی از خیانت باعث کاهش عاطفه مثبت می شود و فرد به سمت نارضایتی زناشویی تغییر جهت می دهد (۳۳).

نتایج پژوهش حاضر نشان داد رضایت زناشویی براساس نگرش به طلاق با میانجیگری توجیه روابط فرا زناشویی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار پیش بینی می شود. این نتایج با نتایج حاصل از پژوهش های حسنی و همکاران (۸)؛ موسوی و رضازاده (۱۲)؛ فردوسی (۱۳) و Luo & Yu (۱۴) همسو بود. در همین راستا، Luo & Yu (۱۴) نشان دادند نگرش ها و توجیهات زوجین در مورد روابط فرا زناشویی و جدایی با رضایت زناشویی مرتبط بود. در تبیین یافته حاضر می توان گفت برخی معتقدند افراد عمده با توجه به نگرش ها، عقاید و خواسته های خود عمل می کنند (۳۴). از این رو، این رویکرد توجیهات افراد را به عنوان بخشی از ذهنیت آن‌ها در نظر می گیرد که موجب شکل گیری رفتار می شود (۳۵). پیامدهای طلاق و ارزیابی افراد از زندگی های بعد از طلاق می تواند نگرش و گرایش افراد به طلاق را تحت تأثیر قرار دهد. از این رو، تصور پیامدهای اجتماعی طلاق و زندگی بعد از طلاق، یکی از بستریهای

References

1. Abdi M, Asgari F. [The effectiveness of “Functional Family Therapy” on self differentiation and marital satisfaction of married students]. *Journal of Health Promotion Management*. 2021;10(4):136-147. https://jhpm.ir/browse.php?a_id=1262&sid=1&slc_lang=en
2. Shokhmgar Z, Rajaei A, Beyazi M, Teimour S. [The effect of “Cognitive-Behavioral Group Therapy” on marital satisfaction in infertile women applying for IVF]. *Journal of Health Promotion Management*. 2020;9(4):1-11. https://jhpm.ir/browse.php?a_id=1172&sid=1&slc_lang=en
3. Aftab R, Karbalaee Mohammad Meigouni A, Taghiloo S. [The mediating role of emotion regulation strategies in the relationship between borderline personality and conjugal violence]. *Journal of Applied Psychology*. 2014;8(32):7-27. https://scj.sbu.ac.ir/article_96254_71faf61826b2fd2d2ac33c4a8a6c41ca.pdf
4. Mousavi FS, Eskandari H, Bagheri F. [Comparing the effects of Glaser’s Reality Therapy and Emotion-Focused Therapy on relationship quality and marital satisfaction in betrayed women]. *Middle Eastern Journal of Disability Studies*. 2020;10(1):155-165. https://jdisabilstud.org/browse.php?a_id=1339&slc_lang=en&sid=1&printcase=1&hbnr=1&hmb=1
5. Azizpour P, Askari P, Heydarei A, Makvandi B. [Developing a structural model of women’s marital satisfaction based on positive attitudes toward extramarital relationships and health literacy in their diabetic spouses through sexual satisfaction mediation]. *Journal of Health Promotion Management*. 2021;10(4):12-24. <https://jhpm.ir/article-1-1297-en.html>
6. Mark KP, Janssen E, Milhausen RR. Infidelity in heterosexual couples: demographic, interpersonal, and personality-related predictors of extradyadic sex. *Archives of Sexual Behavior*. 2011;40(5):971-982. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21667234/> <https://doi.org/10.1007/s10508-011-9771-z>
7. Khosravi A, Heydarnia A, Nazifi M. [The role of religious attitude in attitude towards infidelity: The mediating role of subjective well-being]. *Positive Psychology Research*. 2019;5(3):13-28. https://pppls.ui.ac.ir/article_24468_cbc008deab16278a4fe45f24a2082f5f.pdf
8. Hassani MR, Hedayati M, Mohammadzadeh F. [Meta-analysis of studies on the attitude towards divorce (2003-2005)]. *Journal of Iranian Social Studies*. 2017;11(1):126-151. http://www.jss-isa.ir/article_32911.html?lang=en
9. Bagi M, Hosseini H. [Investigating generational differences in the attitudes towards divorce in Iran using multi-level modeling]. *Strategic Research on Social Problems*. 2021;10(3):23-44. https://ssoss.ui.ac.ir/article_26207.html?lang=en
10. Yadsaye M, Gholitabarladarry G, Yadsaye M, Javanshirafshar M. [Examining divorce applicants’ perceptions of premarital counseling. *Political Sociology of Iran*]. 2022;5(12):3293-3305. https://jou.spsiran.ir/article_158400.html?lang=en
11. Saify Y, Taghavi MR. [Relationship between spiritual well-being and marital satisfaction: The mediation of psychological hardiness]. *Contemporary Psychology*. 2019;14(1):31-41. <https://bjcp.ir/article-1-1448-en.html> <https://doi.org/10.29252/bjcp.14.1.31>
12. Mosavi SF, Rezazadeh SM. [Investigating the role of attitude towards love in predicting emotional divorce of married men and women in Qazvin city]. *Women’s Studies Sociological and Psychological*. 2014;12(3):169-188. https://www.researchgate.net/publication/339781482_The_study_of_Attitudes_towards_Love_in_predicting_of_Emotional_Divorce_in_Married_people_of_Qazvin_City
13. Ferdosi S. [The prediction of attitudes toward infidelity based on attachment behavior in couple relationships, marital quality relationship and attachment styles in married women]. *Contemporary Psychology*. 2019;13(2):149-157. <https://bjcp.ir/article-1-1430-en.html> <https://doi.org/10.29252/bjcp.13.2.149>
14. Luo W, Yu J. Sexual infidelity among the married in China. *Chinese Journal of Sociology*. 2022;8(3):374-397. <https://doi.org/10.1177/2057150X221108574>
15. Kline RB. *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. 4th Edition. New York, NY, US: Guilford Press; 2016. <https://psycnet.apa.org/record/2015-56948-000>
16. Fowers BJ, Olson DH. ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family Psychology*. 1993;7(2):176-185. <https://>

- psycnet.apa.org/record/1994-00021-001
<https://doi.org/10.1037//0893-3200.7.2.176>
17. Nunes C, Ferreira LI, Martins C, Pechorro P, Ayala-Nunes L. The ENRICH Marital Satisfaction Scale: Adaptation and psychometric properties among at-risk and community Portuguese parents. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2022;39(11):3275-3295. <https://doi.org/10.1177/02654075221095052>
 18. Kareem R, Karim R, Sethi MR, Inayat S, Wahab S, Ghayur MS, Malik NN, Irfan M. Translation, cross-cultural adaptation, and validation of ENRICH Scale for Marital Satisfaction in Pashto. *Sexual and Relationship Therapy*. 2023;38(4):848-859. <https://doi.org/10.1080/14681994.2023.2251409>
 19. Arab Alidousti A, Nakhaee N, Khanjani N. [Reliability and validity of the Persian versions of the ENRICH Marital Satisfaction and Kansas Marital Satisfaction Scales]. *Health and Development Journal*. 2015;4(2):158-167. https://jhad.kmu.ac.ir/article_91375.html
 20. Ahadi H, Hooman HA, Kooshki Sh, Shahnazri M. [Psychometric characteristics of Marital Satisfaction Scale and the relationship between its components and attachment styles]. *Psychological Research*. 2012;4(14):1-14. <https://www.sid.ir/paper/498154/fa>
 21. Kinnaird KL, Gerrard M. Premarital sexual behavior and attitudes toward marriage and divorce among young women as a function of their mothers' marital status. *Journal of Marriage and Family*. 1986;48(4):757-765. <https://psycnet.apa.org/record/1988-07300-001>
<https://doi.org/10.2307/352568>
 22. Diaz N, Molina O, MacMillan T, Duran L, Swart E. Attitudes toward divorce and their relationship with psychosocial factors among social work students. *Journal of Divorce & Remarriage*. 2013;54(6):505-518. <https://doi.org/10.1080/10502556.2013.810983>
 23. Abedini M, Vahid H, Sangani A. Comparison of gender beliefs and attitudes toward divorce between Kurdish and Persian students according gender. *Family Pathology*. 2018;3(2):45-60. <http://fpcej.ir/article-1-164-fa.html>
 24. Bagheri N, Eshraghi Z. Comparison of identity style, attitude toward marriage, attitude toward divorce in girls of womans and girls of married womans. *Family Pathology*. 2019;4(2):43-74. <http://fpcej.ir/article-1-128-fa.html>
 25. Glass SP, Wright TL. Justifications for extramarital relationships: The association between attitudes, behaviors, and gender. *The Journal of Sex Research*. 1992;29(3):361-387. <https://www.jstor.org/stable/3812938>
<https://doi.org/10.1080/00224499209551654>
 26. Seedall RB, Houghtaling A, Wilkins EJ. Disclosing extra-dyadic involvement (EDI): Understanding attitudes, subjective norms, and perceived behavioral control. *Contemporary Family Therapy: An International Journal*. 2013;35(4):745-759. <https://doi.org/10.1007/s10591-013-9243-9>
 27. Sharifi M, Hajiheydari M, Khorvash F, Fatehizadeh M. [Correlation between love schemas and justifications for extramarital involvement in married women]. *Journal of Research in Behavioural Sciences*. 2013;10(6):526-534.
 28. Rezapour Mirsaleh Y, Saghachi Firoozabadi M, Amini R. [Qualitative study of the factors affecting marital satisfaction from the viewpoint of divorced women: Comparing the attitudes of women before and after marriage]. *Journal of Counseling Research*. 2021;20(79):5-30. https://irancounseling.ir/journal/browse.php?a_id=1472&slc_lang=en&sid=1&printcase=1&hbnr=1&hmb=1
 29. Fallahi Gilan R, Roshan Fekr P, Poorkasmaee M. [Intergenerational survey of attitudes towards divorce: a study in Zanjan province]. *Socio-Cultural Strategy*. 2012;1(2):139-156.
 30. Chaboki O, Zarean M. [The relationship between social and family factors with women's attitude toward divorce in the city of Qom]. *Quarterly Journal of Woman and Society*. 2019;9(36):73-96. https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_3281.html?lang=en
 31. Najarasl S, Askary P, Nadery F, Esmeeikhani F. [Comparison of the effectiveness of positive thinking training and communication imaging treatment on communication attributions, attitudes to crossover relationships and self-differentiation among those referring to psychological centers]. *Positive Psychology Research*. 2021;6(4):63-80. https://pppls.ui.ac.ir/article_25503.html?lang=en
 32. Conroy AA. Marital infidelity and intimate partner violence in rural Malawi: a

- dyadic investigation. Archives of Sexual Behavior. 2014;43(7):1303-1314. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24789050/>
<https://doi.org/10.1007/s10508-014-0306-2>
33. Alibabaei M, Vahhabi Homabadi J, Khaleghipour S. [The effectiveness of eclectic method of kindness and positive self-talk on resiliency, hostility and positive feeling towards spouse in betrayed women]. Positive Psychology Research. 2019;5(2):47-64. https://ppls.ui.ac.ir/article_24089_en.html
34. Malle BF. Attributional Processes: Psychological. In: Wright JD, editor. International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences .2nd Edition. Oxford: Elsevier; 2015. p. 201-204. https://www.researchgate.net/publication/323839253_Attributional_Processes_Psychological
<https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.24105-6>
35. Green SK, Lightfoot MA, Bandy C, Buchanan DR. A General Model of the Attribution Process. Basic and Applied Social Psychology. 1985;6(2):159-179. <https://psycnet.apa.org/record/1987-01081-001>
https://doi.org/10.1207/s15324834basp0602_5
36. Sadeghi R. [Youth's assessment of the consequences of divorce and its effects on tendency to divorce in Tehran city]. Strategic Studies on Youth and Sports. 2018;16(38):205-522. https://fasname.msy.gov.ir/article_237.html?lang=en